

دانش

نومرو : ۲

۲۰ تشرین اول ، ۱۳۳۷ ، ۱۹۲۱ : پرشنیه

اداره خانه :

باب عالی جاوزه سندہ ایلری مطبوعی اداره خانه سی
تلفون : استانبول ۱۷۸۵

صایلیسی ۱۰ غر و شدر

هفتالق علمی، ادبی، اجتماعی رسمی جموعه در

مدبب و مترجم : صبیح نوری

بیوک درده صوک یا ز کز تپسمند برد و نوسه

مظافت

۲۵۰

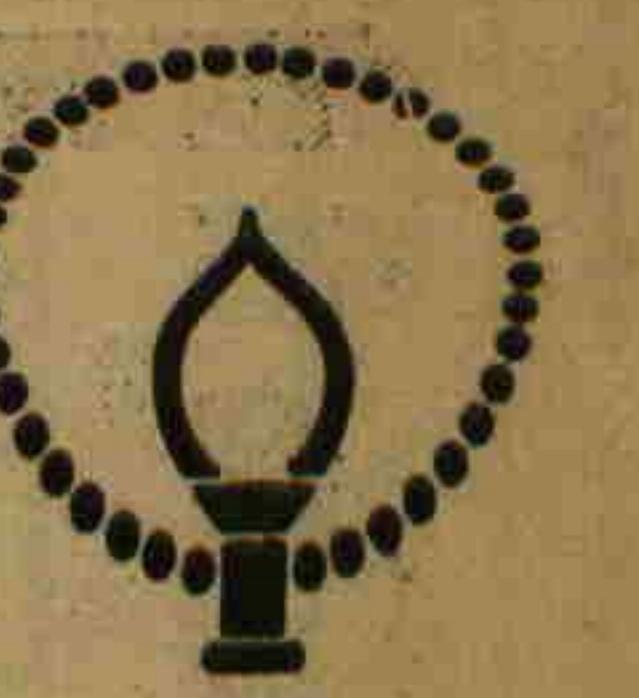
ایم ا

عصمت مرحوم : غزل
عوف مرحوم : غزل
لیلا : امدادگار پیانوم
احسان رائف : صریحه
مهندس ن . د . : بوکونی فن
احمد جمال : فنی بختیار
ن . ب . : شرقی
عاشق قایفه و سر : لطیفه
اولانلر بیتلر ، بیویو و مسابقات ، رسملر ،
لوحه ز و ساتره ...

امینه سمیه : کزینه دکتری
سنیه ژوت : قادری و مودا
عبدالحق شناسی : صورده بهار
فاروق نافذ : صوده حلقلر
معزی پاشا : ۹۴ عماره می
بویوک فکرلر : *
سلیمان ترhet : ایلک کوز
لیلا : بر منظومه
م . س . می : بوقس
علی سیفی : بزده سپر

اسماعیل حق : اوروچک آلان جانباذر
اسماعیل مشتاق : مصباحه
لظام الدین عالی : قال ماقس
عبدالحق شناسی : سنکاه شاعر
نامق اسماعیل : وندیک قاتلاری
خالد فخری : اوکسوز دعائی
اورخان سیفی : شرق
ق . ذ . : موزه عسکریه
معمر راشد : حقوقه تکامل
ارجمند اکرم : حکایه

اولانلار، يېتىلر

خالدە أىپب — بۇوكىرىنىڭ بايدىسى أك
بايانلىق تىدىرى ئىلەرسە انسان اوئلى ئوجە كور.
دىكتىنلە داها بوكىرىلى بولىر. بولفار غزەنلىدىن
بۇنىڭ ئازىلان وايلرى غزەنلىنى ستو فارسە نقل اولان
مقالىلى ئايىت اوقوشىسىزدە. اورادە توركارك قەرمە
قادىنى خالدە أىپ خام حىقدە سۈلنە سۈزۈل دوستىدە
هنوز مەلکىتىزدە بىرھىزىمە يازى ئەلدى. هەر كىن تىمس
ايىدىكى انسانى اولو دوغى قادار تىدىرى ئىلە دىكىلەنلىك دەكلە، كورە مەركەنلىك دەكلە، قەتلىپ ئەيدىدر.

تىدىمىي ئەيدىدىي «ايلك كۆز آغىرى» بىه سىلە
ابىشدا ئىلك آراسىماز. چۈنكى اولۇن بىر شىكىدە
مطبوعات ساحىسىنى كېرىمىشىر و بولىلە دوام ئىدەجىلىدە،
شىمىدىي ئەفادار عبد الحق شناسى امىضاىي اوستىندە كى
سطرلەم دقت ئىتىكىزى ؟ كەلەل بىر موسىقى، سطرلى
بىر مصىع و مقالىلەدە بىر بىتە ئەفادار آھىكىزىدە. ھەم
بىر فەر، ھەم بىر شەعر كى اوقوزور و دېكەن بىلەر.
عبد الحق شناسى بىكى شەعرلىرى، كە بۇ نىسخە مەزدىن
اعتبار آنچى ئەيدىپىرلەر، مقاھىلەندىن آكلاشتىلىدە
كۆرە ھەر حالدە بىزدە بوسبوتون باشقىرىغا و باشقە بىر
اقيم، بىر اسان ياراتە جىق در.

ئاھى

يېتىشىرىدىكى بىر آدەيات ئادەيدى. اونك ئەرلىنە
يېتىشىرىدىكى آراسىماز. چۈنكى اولۇن بىر شىكىدە
مطبوعات ساحىسىنى كېرىمىشىر و بولىلە دوام ئىدەجىلىدە،
شىمىدىي ئەفادار عبد الحق شناسى امىضاىي اوستىندە كى
سطرلەم دقت ئىتىكىزى ؟ كەلەل بىر موسىقى، سطرلى
بىر مصىع و مقالىلەدە بىر بىتە ئەفادار آھىكىزىدە. ھەم
بىر فەر، ھەم بىر شەعر كى اوقوزور و دېكەن بىلەر.
عبد الحق شناسى بىكى شەعرلىرى، كە بۇ نىسخە مەزدىن
اعتبار آنچى ئەيدىپىرلەر، مقاھىلەندىن آكلاشتىلىدە
كۆرە ھەر حالدە بىزدە بوسبوتون باشقىرىغا و باشقە بىر
اقيم، بىر اسان ياراتە جىق در.

ئاھى

مارقسک لوندره ده کی حیاتی باشدن باشه بر عالم
حیانی در . و قنی کاه که بخانه لرده ، کاه (بریتیش
موزه توم) ده ، کاه اجتماعی و اقتصاد حادثه لری
 محله نده تدقیق ایله ، تحریات ایله پکدی . پک چوق
 اهر برآفدي . لک مهمله ندن بری سرمایه آدلی اوچ
 جلد کتابیدر . لوندره ده ۱۸۸۳ ده ۰ یاشنده
 ئولدی .

مارقس بوتون آودوبَا اسانلۇنى يېلیردى ، ھەلە
فرانسزجە ، انگلەنجلی !سان مادرزادى اولازالمانجە
كى يازار او قوردى . روسييەيى (روسىيە) اشىلدەن
او توپوب آ كلامق اىچون . ھ ياشىندە ايئىن روسجە
او كىرىمە باشلامىشىدە . زمانىندە ياشايان انسانلىر
آراسىندە ئىچىرقى يېلىكىيەسى بىچ شەھە سىزماق قىسىدە .
باخااصە علوم قارىغۇچىو ، حقوقيە ، اقتصادبەده وبردە
فاسىفە دىد طوللاصا حىيدەر . قلب اعتبارىلە پىك بۇمىز شاق
ولار وغاچە اىچون اصىل بىر آتشىلە چالىشان مارقس ،
مجا-لەدە صوك درجە كىشكىن وھىچ براجتىاعى قايقەۋى
نظر اهمىتە آلمازدى . دىنە يېلەر كە بىكىن ھەصرۇك ئىك
بوپوك (پامقلە تىپسىت) ئى (لاسال) ايلە براير

سنگلہ شاعر

اصل شعر لولو، اصل شاعر لردن بحث ایمک ایچین
دوره سکوت پچیرمه لیدر. زیرا خالص سو زلره
امکان افاده بخش ایدن صاف و سکونتدر.

۹۰
قاویه برمعذاسز لق دکلدر ، ناصل که سوزل مردش
ل سسوز بله ملیت هنری سویله رسمه کلمه لرک آهنگی ده
بله بردربن معنا افاده ایدر . . . اصل رو جز لک
متغ سو بله من او در .

اک زیاده آجینا جق او لا نلو صنعتلرینك دو حنى
دانا لان و داتا نز خالدا غ هام د تکان

خطیبلر، غز ته جيلر، عالملر و فيلمه و فلر
عرلرک « متفکر » اولق صفتى ازكاره قالقىشىرلر
— اعرلرده بوندى چىكىنەرلک « ذكر » برهىولايىه
— يىلىن اهمىتى عطف ايدەرلر . نە باز يىق ! . باعكىسىن ،
— اعرلر كىندىلىرىنىڭدە « كله — آهنگ — صدا »
— دوشۇن متفکرلر اولدقلرىنى قبول وبۇنى ايضاح
اتات ات كله مكافىدرلر .

دین

کلمزه بوبله کشیج یا شنده جهانشمول تلاطم‌لره سلامت
ویره جک حیات اُری یازان برایکنجه آدام طانیا یورم
یارکنز انکایز فیلوزووف و (اینده آلمیم سو بشه کتیف
مسلك فس-فینک با یسی اولان (بورقلی) نک حیات
اُمری ۲۶ یاشنده یار دیهی بیلیورم . معلوم در ک
(بورقلی) و طنداشی (یوم) واسطه بیله (قات)
عظیم تأثیرلده بولنهشدر .

شو کوچوك لکن هم تفصیلاتدن صوکرا دواه
ایدهم : ۱۸۴۸ اختلالی مارقسی تکرار آمانی-ایه
عوشه مجبور ایتدی . او زاده تکرار (رعن غرته‌سی)
سر محرومکنی آلدی واختلالی . عناً اداره ایتدی .
 فقط قیصه سوده برمات صوکرا ارتقایع عوشه
ایتدی و کندی-ایه محاکوم اولدی . محاکمه‌ده کی بدافه
نامه‌سی پلک مشهور در وعلم نقطه نظر ندن پلک مهدو
ذیرا کندی‌سنه برائت قزاندبران بو مدافعه ، (مادی
تاریخ‌جیلک) عوانی و بریلان فلسفه تاریخ سیدستمنک
۱۸۴۸ اختلاله ناصیل تطبیق ایدلیکنی کو ستریز
اک وجیز واک علمی برویقه‌در . غرب دارالفنونند
معلم‌لر ، مادی تاریخ‌جیلک دن بحث ایتدکاری وقت
بو محاکه ضبط‌نامه‌لر بخی عیناً استعمال ایدی‌یورلر .

لکن دیکر بسیط سبیله مارقسینه محاکوم
اولدی ، اولا فرانسه‌یه صوکرا لوندره‌یه قاچدی
و اولنجه به قادر اوراده قالدی . چکدیکی ضرورت
واضطراب فوق العاده ایدی . قاریسنک سفالتلہ مجادله
ایتمه‌سی بیلن تھرمان روحی اوله سیدی مارقسی بکله‌سی
ئولوم اولا جاقدی . فقط بر طرفدن بوجنونه قادرینک
فا کار لغی دیکر طرفدن اسکی دوستی (نه نفه‌لر) د
پارا معاؤتی کندی‌سی بر درجه قور تاردی .

انسان یاریکنر سوایله اه کیکه دکل ، عینی زمانده
اخلاقه و کوز لاله که محتاج او لدیغه ندن در که شعر برآ کانجه
دکل ، بر احتیاج در ..

“

شعر که قدیمی بر نقطه نظر دن الزم او لدیغه هیچ
او ماسین کیتند که چو غالان بر اقلیته نه زمان ایضاح
واعلان اند همه سله حکر ؟ .

مەتاب كىچەلندە شەرك دىنى ناصىيل ئاصدىق
اۇلۇغا ز ؟ .. آى ياماركىن كىم بىزەسىن قاپا يارق نىڭ
لاپا سى باقىغە قاڭل او لور ؟ .. حسابلىرى آرتق يولىدە
كېتىمەن بىر آدم ..

۹۹
طیهت بک کو ذل و حیات مکمل اولدیغی زمانلر
انسان یا صوصمالی یا شهر سویله ملی دکلیده ر؟ .
دقیق برسکوت آنچق شعرک دودا قلنندن آلا جئی
بربوسه ایله آجیله ماق ایسته ر .

حقوق میاننده فلسفه ایله او غراشدی . حتی دو قتوو
تهزی دقوقدان او لا جغنه ، باباشه رغماً ، فلسفه دندر
۱۸۴۱ ته زی یازد یاغنه کوره دارالفنون
۲۳ یاشنده چیقمشدر . ته زک موضوعی ده مو قریب
و نه پیکور فلسفه سنه دائردر . ته زه دقتله باقان
دنیانک ایکی به آیرلدیغی فردی تجیله کله ، اجتماعی یا کان
داها کو چوک یاشده مارقسی ناصبل اشغال ایمه
باشلا دیغی کورولور .

مارقس داها اعدادیده ایکن کوزی آچیق
مراقلی و پک معلوماتی بر کیج هی . ۱۷ یاشنده
اعدادینک صوک صنفنده ایکن ببابنه یازد یاغی مفصل
مکتو بلده فیلوزوفقات و هنده لهدادر اوزرون او زادی
تنقیداته تصادف ایدلکدد در دارالفنونه معلم ملرو بالخاصه
کیج معلم معاونی دوقتولره صیق صیق به تماسی کند یسی
ایچون آیر بجه استفاده لی اولدی . بر لین دارالفنونک
ایلک سنه لونده ، کندی او زونده پک درین تأثیه
براقان و باد خر دورک او بوبوک فیلوزوفلرندن
ولان (برونو باودر)ی طانیدی . ایکیدسیده او وقتلم
بر لینده حکمران اولان بر فیلوزوفی ، دارالفنون
حتی بوتون دولت فلسفه سنه سلطنت سوره

فلوزوف هەنگەلى درىندىن دىرىزى تدقىق ايتىدىلر
و (يېكى ھەنگەلىجىلە) دىيە بىر شعبە چىقا ردىلر. اىكى
كىنج طالبەنڭ غاپىسى بىرىدى : دارالفنون معلمى اوراق.
بۇنۇ باوهر، ادیان معلمى اولمۇھە حاضرلا ئىوردى،
قارلماق قىسىدە فلسەفە معلمى كەنە. اىكىن سىرىت فىكر لىرىدىن
دو لاپى بۇن دارالفنونى ادیان معلمى كىنىدىن ۋوغۇلان
باوەرك عاپىتى ايلرى ئىكىرلى مارقسى غاپىھ يېلىدى
املىنىدىن او زاقلاشدىرىدى. كېتىدى (رەنفرەسى) و
سەمىرىد اولدى . او زمان ۲۴ پاشىخەندە اىدى . اىلەك

حىلەلى مقالەلرى سىربىستى مطبوعاتى دايرىدە . فقط
او زمانىكى آلمانيا او زرىنە چو كن كابوس استبدادك
دميرچەلى سانسوزى مارقسى آعقيب ايتدى . او دە
حرىتى پارسىدە آرامق او زرە آلمانىيايى تۈك ايتدى .
برابرندە ، (عىبر) كاك كۈزىل قىزى دىدىيىكى
و كەندىسىنىڭ كېنجلەتكە دوستى اولان (يەنى) بى زوجە
اولارق كوتوردى ، بو قىزك مارقىھ تائىيرى بويوك
اولىشىدە .

مارقس پارسده راحت دورمادی بود و سنتیله برای
آلمان-فرانس ز آنالری دیه بور جموعه چیقاو مغه باشلاحدی.
 فقط چوق سورمه دن، پروسیا حکومت نک رسماً طای
 اوفرینه، اوزمان فرانسه هیئت دولت رئیسی اولان
(کیزو) طرفندن پایچیقا به، روکسله اخراج و تبعید
 ایدلدی. ایشه بروکسله در راه مارقس، کنندیسیله
 دورت سنه در علم دوستگانی ایدن مشهور (نه له ایس)
 ایله برابر (قومونیست یه انسامه سی) فی بازمشادر.
 تورکجه دن باشقه بوئونی دنیا لسا ملرینه ترجمه ایدیلن
 یوبی-انسامه ۱۸۴۷ ده یازلدی، مارقس او وقت تام

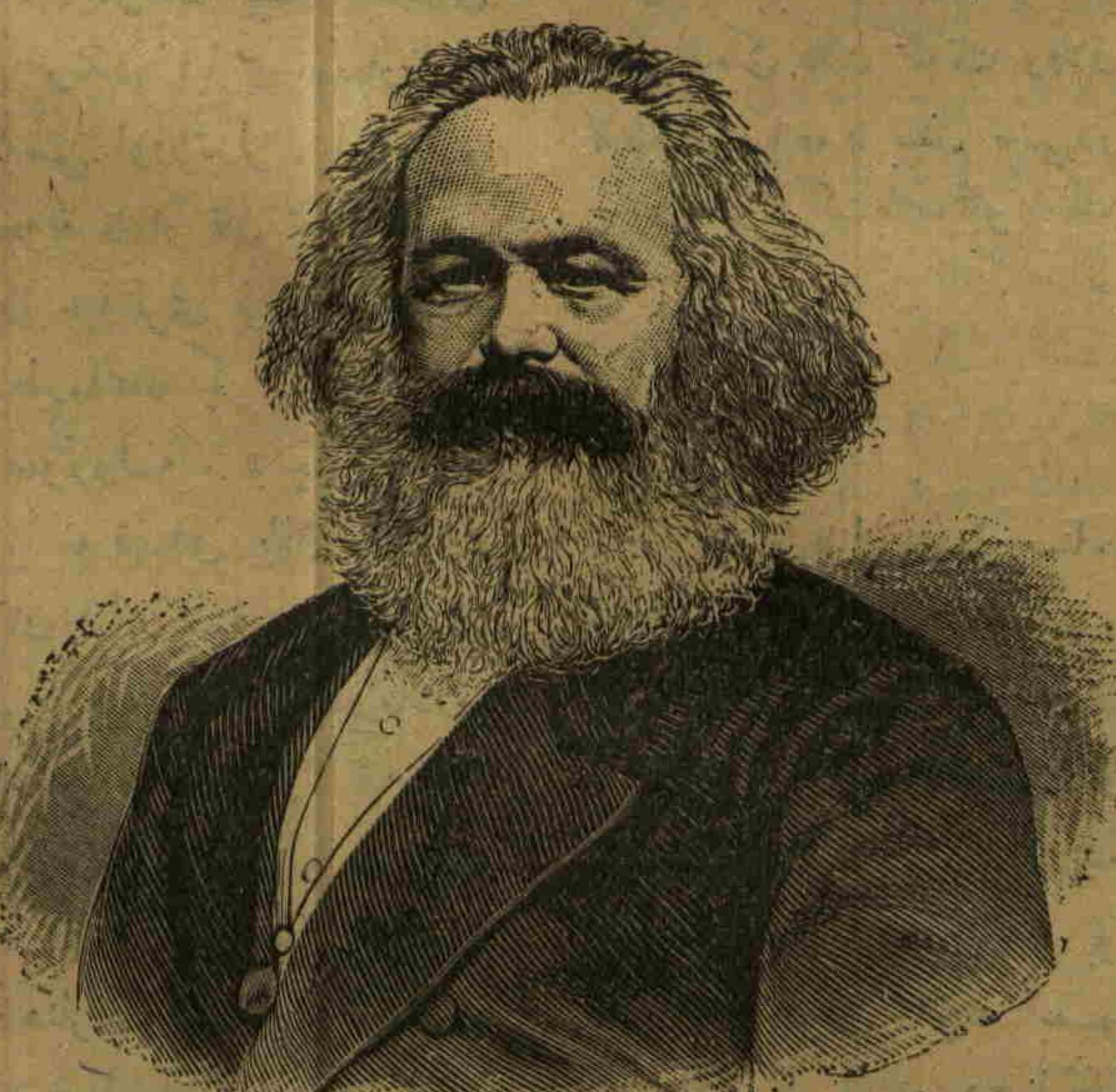
۲۹ یاشنده ایدی . سوکرالی دنیاده بو قادر
تلاطمه رو سبب اولان او هم علمی و نیقه بی بر آدمک
ناصیل ۲۹ یاشنده یازایله جگنه خبر تلو اینهمک الدن

و صەميمى نسلنە اعتماد ايتدىكەم اىچوندرىكە بۇندىن او
بىش سىنه اول (رۇت فنوں) كە دلالات ايتدىكى انقلاب
نۈئىدىن بىرىكىلەكە « يارىن » كە آلت اوله بىلە جىكە
كىسىدىرىمىشىدم . البتە يەقۇب قەرىپەنگ چىغىرى
اورخان سېنىڭ بولى وعدىلە طولودر . البتە بوكو
دەكلە بىلە ياقىن بىراستقىبالە باشلايە جق اولان يە
حيات بىزى يكى جەمازلىلە حاضر لامىش بوللايدى
بۇندىن صو گىرە عالمىزدەم ، ياشايىشمىزدە ، دوشۇنۋەزد
و بالضرورە لسانىزدە بويىكى حياتك اىچابات و احتىاجات
كۈرە تىعديلات يائىق مجبورىتىندەيز . ايش بومجبورىت
حس و تىنى ساھىسىندىن قور تارەرق سەمى و عمل ساھىس
كتىرىم بىكىدە قالىور . رۇت فنوںك محىط صەميمى
اوئاسەيدى ، او زمانك منفرد قوتلىق توپىق فىكر تى
بر نقطە ئىر كىز بولاسەيدى رۇت فنوں ادبىياتى بلەكە
باڭكە دەكل محقق ، يەتىشەمىزدى . كەندىلىرىلە تىرىپەك
مساعى ايتدىكەم قىېتلى سەمالۇ اىچۇن مېالەفەلى بىرمەدى
يائىش او لمقسزىن ادعا ايدە بىايىرم كە « يارىن » بىمۇنۇ
بويىكى حرڪەت انقلابىيەنك مصور وىرىدى اوله بىلەر
كىم بىايىر بلەكە زمان بىر توپىق فىكرت حاضر لامىش و
حاضر لامىقدەدر .

بودوشونجه لردن صوکره دوستمك سؤالنه برك
دها جواب ويردم : «يارين» ايكنجي بروت فهوزاوله بيلير واولميدرده

اسماعیل دست

«سپرس» ی و «دانس-مرپانهین» ی «مائی و سیاه» ی
«عشق ممنوع» ی ، حجج یو لنهک منا قبیی و حیات مخیملد
و بالرینی ، بو توں اینجه لکلریله بزه افاده و تلقیح
ایده بیله جلک بر شکله کتیر دیلر . بو کا روت فنون ادیباتی
بورلر . بن انقلاب دیوردم چونکه بی چو جو قول غمک
اولان اجتماعی و اقتصادی مناقشه هرک محور اصلی پیشی
تعقیب ایده جک-ز عقیاد لو ندق و ذوق نهندن بو انقلاب آیرم شدر .
مارقسک نظریائی تشکیل ایدیود . هرنه قادر جاوید

شـوـ برـ قـاجـ سـطـرـلـهـ كـنـدـيـ حـيـاتـ يـولـنـدـهـ سـرـعـتـلـ
تعـقـيـبـ اـيـدـهـ جـكـزـ .
مارـقـسـ ، شـرـاـيـلـهـ مشـهـورـ رـهـنـ حـوـالـيـسـنـاـكـ

سلطان محمد خیالاً بومغفری، بوزردی کیدیردم،
بو قلیچله بو خنچری قوشادم و آت او ستنده استانبول
سورلینی کردن صوکره فاصل بو بیتی او تو دیافنی
دوشوندم:

بوم نوبت میزند بر طازم افراسیاب
پرده دادی میکنند در تصریح صرعنم کبورت

(قوصوه) نك بو يوك - آنجاغى زيارت ايتدىك،
دپواردهكى بويوك بى لوحه سلطان سليمانك (ويانه)
محاصره سى كوسترييوردى ! يېرىچىرى قياقتلىرىنى كوزدن
پكىردىك . سلاطين آل عثمانه مخصوص قىلىچلىر، سلطان
سليمانك ، مجيدك ، عنزرك قىلىچلىرى بې يوك سىر ارلرك
مغفرىل ، بزده تارىخى تىكىار ياشاتدى .

موزه‌دن آیریلیر کن (مترخانه خاقانی) آرقه مزدن
نو بت و و دو بوردی . رو جزه اجداد مزدن بر نفس

ج . ن

حقوق ده تکامل ایدر

معاملاتیه تماق ایدن احکامده آرتق حادثاته
توافق ایده میه جك بر حاله کلشدر . بو محیطک الهمکمل
بر اثر حقوقی اولان جله احکام عدایه ، او بی
پایان منایی صوریه و معنویه سنه رغماً بوکونکی احتیاجات
مدینه نئ کانه سنی کافل دکادر . و اتفا هیچ بر قانون
پیدرپی تحدیث اینجی ملاحظه اولان مسائلک جنہ سنی
حل و سم ایده بیامک قدرتیله ، ادعاسیله میدنه
چیهه از . زمرا احکام مدونه ، آنچه حق دین مدوینه
قدر و قویه کلیش حادثاتی نظر اعتباره آلیر . یوقسه
احتمالاتی اساس اتخاذ ایده من . حال بوکه قانونک اشرندن
سوکره اوبله حادثات ظهور ایدیورکه او قانونک
احتوا ایتدیکی احکامک دمیر چرچیوهی ایچنه

اولد پغى (پى) صىقىشىد يرلدىنى قىدىرىدە احکام مدوهەدى
مقصود اصلى اولان حقانىت و عدالت ئىماماً منقضى
اولور . او نىڭ اچىوندركە ساھە تطبيقىنە قانۇنلىك
ئقصانى قلافي اىتىڭ او زرە حکامك اجتىدادتىنە بىرىسى
جريان ويرلىشىدە . حاكمىر ، او سخار و پېرىھەز
پارمتلىرىلە مواد قانۇنیيەكە مەترق شىكاي و عرهەرك
زمانە او بىيان الفاظنى معنا بىك بوسك بىر قاعدة
مەدلەت چىقىدار يىرلى . ياواش ياواش بواجتىداد ،
الجاي احوال ايلە حققى بىر قانون قوت و قدرتى
اكتىساب ايدىر . بوصورتىنە قانون ، اجتىداد حکام
ايلە كىسب كەمال اىتىش اولور . بىر كۈن كەلەركە آرتق
اجتىداد سەھىم ايلە قانون وجود بىتىندەكى تضاد لفظى ،
بىك بارز بىر شىكل آمير . آرتق او زمان فرسىو دە
ونۇ عمما متىۋەك اولان مادە قانۇنیيە بىسېتىۋە دساۋىر
موجودە زىرىمىنلىق يېرىسى اجتىداددىن يەعنى

موزه‌نک بر نمونه‌سی پاپیلمه‌سی اراده ایتدیلر . محمود
شوکت پاشانک ریاست آلتنده بر هیئت چایدی‌نارق
بو موزه‌یی وجوده کتیردی . خاقان مخلوع بونک
زیارتندی فووالعاده منوز او لارق (ماچقه‌سلاخانه‌سی)
او کنده بر اساحعه‌سکریه موزه‌سی تأسیس و انشاسی
فرمان و محمود شوکت پاشایی ناظر لغنه تعیین ایتدیلر سه‌ده
هر نه دنسه بالآخره بوندن واز چکدیلر . مشروطیت‌دن
صوکره محمود شوکت پاشا آلمانیاده (چویق‌هاوز)ی
و پارس‌ده (انوالید) سراینده کی ارد و موزه‌سی
کوره‌رک ملک‌کتمزده بویله بر موزه‌نک لزومی آکلا دی .
بنده او زمان اسلحه مفتش عمومیلک‌نک نصب او لئق
اورده ایکن بالترحیج بو موقعه تعیین ایدیلدم !

قو نوشدن صو کره میدانند دولاشارق وزهیه اجتماعیه و اقتصادیه نک بزده، قانون نلریم زده تائیزیلری کیدک اوراده کورولن آشیادن زیاده انسان رو حذک طاید یعنی ذوق یازهق ایسته یور !

آراشدیر مقدن نفسیزی وارسته طوته مايز . کرک حیات عائله کرکه معاملات اعتبار یله یکی یکی قواعد زرهلر و توفکلرله سوسلو بر ما خلدن کچه رک احتیاجز در کارد . مثلا حیات عائله به تائیز ایدن کندیزی کنیش قبه نک آلتنده بولدق . آسیرايدیان حادثات وارد و کاره طبیعتیله احکام جدیده دوغوره حق بايراقلر ، هرنه دنسه ، اورتاده کودونیوردی !

قا مادری کسکین برد یچاق کی آچیلمش دمیر شپرلری ، کرزلری ، طوبوزلری کوردجکه بونلری او یونحاق کی قولانار قوتلی بیلکاری دوشونمه مک قابل دکادر . بیزانسیلرک آهنین مغفرلری فارشیزده دیزیلش ، دور و یوردی . بریسنک تپه سنده آچیلان بردلیک کیم بلیر ها کی مشکور یکیچری یومرو غذک آثر همتیدی ! عنیز مهمنداریز سرمد مختار بک بزه دعوا الری ، تدبیر مدنیه و فدا ننک ، تأمینات قانونیه موجود ایکی عامی کوستره رک قیمتی حقنده معلومات نقصاننک بر نتیجه طبیعیه سندن باشهه بر شی دکادر .

هەرسىنە ئۇز آىندە (آيا ايرىنى كلىداسى) كىرىشىنە
عەمومە او قۇنۇر، اېپرا طور، پاطرق بۇ مەرسەمە
بۇلۇنۇر، صو كە آلا يېلە (آيا صوفىيە) بە، بالا خەرە
سەر آيە عودت ايدىلردى.

— استان بولاك فتحندز صوکره نه اولدی

— سلطان فاتح (آیا برنسی) نک جامعه تحو
دوشو عادمشدی . قیمه ار سلاحی ، حربه
آثار عتیقه بی صاقلامق ایچین دهبو اخذ ایتمشده
(جبهه خانه) ا- هن و بردکارنی (آیا برنسی) ، سلطان
احمد ثابت دورینه قادر پالکز بورظیفه بی ایفا تتمشده
(جبهه جی) سلاحی دیک اولدیغندن بالا خره بو
(جبهه خانه) صورته قاب او لو نه رق بیلدیکموز کی ایتمشده
ایدیله که باشدلاندی . سلطان احمد ثابت دورندہ
آورو پاده کی بعض امیاله تو فیقاً برگیری موزه
شکله قونولق ایسته ندی و بعض علاوه لر یا پیله دی
بوبواده قای اوستنده برگتابه وضع ایدیله رک هج
(۱۱۳۹) ده (دارالاسلحه) نامی و بردکاری

ملطان سلیمان ثالث دور نده بعض یک چری یا گامارینه
معروض قالدی . محمد دنی زمانده ، (وقه خیریه)
صوکره (دارالاسلام) قبیله منه قدر یک چری سلاح حمل
دوئشیدی . برمدت صوکره مع التائب بوشیاد
فیائنه آور و پا ، صایتیلدی . بالکز ایچندن بعض قجه
کوردونلری آلیقونیلدی . ملطان عبدالمجید حکمران
ایسه (حریبه آنباری) نامیله آور و پادر مباریه ایدیلمن مهما
آلات و تجهیزات حریبه نک حفظنه حصر اید بدلدی . سلطانا
مالیک او کوزل (دارالاسلام) سی نهایت برسلاح آنبار
اولدی ! بالآخره طوپخانه مشیری فتحی پاشا
همتیله تکرار اسکی شکافی بولغه باشладی . فتحی پا
شیمددیک (موزه عسکری) ایله (آثار عتیقه موزه سی) ن

A group of approximately 20-25 soldiers in camouflage uniforms and berets are standing in a field. They are arranged in several rows, some facing forward and others slightly to the side. The background shows a fence and some trees.

موزه عسکریه برگون

و اضع اساسی عداید بملک لازم کلیور . فتحی باشانه دی
طوفدن بر اسلحه موزه سی شکله کتیریور ، دیگر طرفه
کرک یا پدیده دینه آرمه لی سلاح قتلر او زنده و کرک بنانه
اقسامنده مصارف هظیمه ایله سلاح لری و اشیا الری را
و تشهیر ایتكه صورتیله قبیله لره قادر هر طرفی تزیین
ایدیوردی . داخلي با غچه نکه بر جهتنده ، قاید
اوستنده (جمع اسلحه عقیقه) کتابه لی بر بوله ، دیگر
جهتنده دخی (جمع آثار عقیقه) نایله دیگر بر بوله
وجوده کتیری که بوایکن بجای سنه مصروفه کی اهر امرداد
کلون مومنان ، بعضی لحدلر ، او زری بازبله طو غلام

آیا صوفیه نک اوست یانندہ کی جادہ دن ، سلطان
احمد چشمہ سنه او کنندن یوروپرک اسکی خاقانلرک
آسکی سرایہ کیرد کاری بیزانس بقیه سی بروکورک
تورکله شمش کمی آلتندن چد کدن سو ترہ قارشیمزدہ
قیرمنی طرغلم رنکیله موزه بناسنک اسکی اسمی (آیا یار
صول طرفندہ کی مدیریت دائرہ سنه کیردک .
صالوندہ عسکری موزہ نک مدیری احمد مختار
پاشا حضرتلوی ، دولاغون یوزی ، بیاض بیقلری ،
قیرمنی یاقه سی و صیرمه لی کنیش آپله تیله یازی
ماصہ سنه باشندہ ، یورغون بروضه یتده یدی . دیوارده
رام خلیل پاشانک اوچ لوح سی - قیرمنی شقا یق .
بوبوک آدا سا حلندہ ، کوپکدن قورقش بر قیز - ور
ایک کوچولو فقط اینجے ایشلہ نمش رسملر واردی او
تکرار باش کلسا لک آیا یورینی به عودت اینش .

البـه : قـيـشـكـلـدـى ، كـلـيـوـرـ . يـازـلـقـ الـبـسـمـلـ
ـى آـنـجـاـقـ بـوـ زـمـانـهـ قـادـارـ اوـيـالـاـيـاـيـلـدـىـ . بـونـدنـ
ـوـكـرـاـكـ دـوـشـوـنـجـهـمـزـ بـالـطـبـعـ تـايـيـورـدـرـ . قـاشـلـوـ
ـنـسـنـهـ يـهـ نـسـبـتـلـهـ دـاهـ اوـجـوزـ . ذـاتـاـ بـوـسـنـهـ تـايـيـورـلـرـدـهـ
ـسـوـقـاقـ الـبـهـ لـرـنـدـهـ پـكـ بـوـيـوكـ زـيـفـتـدـهـ يـوقـ . قـابـلـهـ
ـرـكـ قـوـيـوـيـورـلـرـ . بـونـدنـ خـارـجـ زـيـنـتـاـوـلـارـقـ سـيـرـهـ
ـرـدـهـلـاـ (ـغـالـونـ كـيـ)ـ ، دـوـكـهـ، بـرـ آـزـدـهـ اـيـشـ
ـيـلاـيـامـيـورـ . بـوـ سـنـهـ تـايـيـورـلـرـ عـمـومـيـتـلـهـ اـتـكـدـنـ اوـنـ
ـاـنـتـيـمـتـرـهـ قـيـصـهـ اوـلـارـقـ يـاـيـلـمـقـدـهـدـرـ . اـسـاسـاـ اـتـكـارـدـهـ
ـسـكـيـ موـدـهـلـلـرـ نـسـبـتـلـهـ دـاهـاـ اوـزـونـدـرـ . يـنهـ بـوـ سـنـهـ
ـلـرـ اـيـچـنـدـهـ اـكـ قـيـصـهـ اوـلـارـقـ يـاـيـلـانـاـتـكـلـرـ تـايـيـورـ
ـكـلـاـيـدـرـ . چـونـكـهـ اوـ وـ آـقـشـامـ اـبـسـهـ لـرـیـ تـعـامـاـ
ـبـوقـ كـيـكـارـيـنهـ اـيـنهـ جـكـ قـادـارـ اوـزـونـ يـاـيـلـدـيـغـيـ حـالـدـهـ تـايـيـورـ
ـكـيـ بـرـ آـزـدـاهـ قـيـصـهـ جـهـ يـاـيـلـيـدـيـرـ . موـجـوـدـمـوـدـهـلـرـ اـيـچـنـدـهـ
ـاوـزـونـ اـتـكـ طـوـبـوقـ كـيـكـلـرـيـنهـ قـدـرـدـرـ . بـونـدنـ
ـهـاـ اوـزـونـ يـرـلـدـهـ سـوـرـوـنـ اـتـكـ باـيـلـمـاـيـورـ . هـرـ
ـدـهـ چـوقـ قـيـصـهـ اـتـكـدـهـ آـرـقـ هـيـبـجـ موـدـاـ دـكـلـدـرـ.
ـيـلـهـ اـتـكـلـرـ موـدـاـسـيـ كـچـمـشـ فـنـاـ بـرـ شـىـ كـبـىـ كـوـزـهـ
ـارـپـيـورـ . تـورـكـ خـانـمـلـرـ اـيـچـونـ اـيـسـهـ بـوـيـلـهـ پـكـ قـيـصـهـ
ـكـلـرـ هـيـبـجـ يـاـقـيـشـهاـيـورـدـىـ . يـاـپـدـيـغـيـ الـبـهـ لـرـكـ اـتـكـلـرـيـنىـ
ـآـزـ قـيـصـهـ جـهـ كـسـنـ تـرـزـخـانـهـلـرـ آـوـرـوـبـادـهـ اـسـمـلـرـيـلـهـ
ـانـيـلـيـورـ . بـوـنـلـرـدـهـ موـدـهـلـرـيـنـكـ اـتـكـلـرـنـدـهـ كـيـ قـيـصـهـ اـفـيـ
ـدـبـلـ اـيـچـونـ اـتـكـلـرـكـ يـانـ پـارـچـالـرـىـ دـاهـاـ اوـزـونـ
ـيـغـهـ مـجـبـورـ اوـلـيـوـرـلـوـمـشـ . تـايـيـورـلـرـ اوـزـونـ اوـلـوـيـورـ
ـمـشـدـمـ . فـقـطـ يـوـقـارـيـدـهـ سـوـبـلـيـكـمـ شـكـلـدـنـ دـاهـاـ
ـصـهـ جـهـلـرـىـدـهـ يـوـقـ دـكـلـ . تـايـيـورـلـرـ بـلـدـنـ يـوـقـارـيـ
ـحـىـ وـجـوـدـهـ يـاـپـشـيـقـ ، بـلـدـنـ آـشـاغـيـدىـيـ اـيـسـهـ اوـلـدـقـبـجـهـ
ـلـدـرـ . بـودـهـ چـارـشـاـفـلـىـ خـانـمـلـرـ اـيـچـونـ پـكـ منـاسـبـ
ـلـاـجـقـدـرـ . پـلـهـرـىـنـ وـجـوـدـىـ كـوـسـتـرـنـ قـسـجـىـ قـاـبـاـيـاحـقـ
ـپـلـهـرـىـنـكـ قـاـپـاـيـماـدـيـغـىـ وـجـوـدـقـسـمـىـ اـيـسـهـ تـايـيـورـاـتـكـلـرـيـنـكـ
ـلـلـغـىـ اـيـچـنـدـهـ غـائـبـ اوـلـاـجـقـدـرـ . يـاـقـالـرـكـ يـوـكـسـكـ كـرـ كـسـهـ غـاـيـتـ

مکتبه نور قاچاق اول باول باشندگ قوردلایسله یکی برسپاه او کاک امر ایتمشلر
و یارینه قدر اسکبسنی چیقارارق یکیسله کینوب کلد یکی
نق بردہ قوغولا جنی فداعی ر لسانله آ کلامشلر!
بو چاره یاور و مک کوزیا شلری لمبی دهلاشدی خلاصه
کتابلرینیده برایسی آلمق اطفنه ده بو اند هرزق یتیمه مکتبه
دوامه باشلار؛ قیافت ایچین اوقده تیزلاک کوسنرەل
معلمه خاکلر ایسته سنی کندیلری و بردکاری ئابلری
اعاده ایده رک دها یکی برایته و بر منلرمی؟
معلمه خاکلر شیقلق خصوص نده نقدر قدم سه لر

یادیں

This horizontal decorative border is composed of a repeating pattern of stylized floral or leaf-like motifs. Each motif is rendered with a central circular element and radiating lines, possibly representing petals or leaves. The design is enclosed within a thin black line. The background of the border is a light beige color, showing signs of age and wear.

کیزین خانمہ ایک نجی مکتب

١٤

سکا بوهفته (مکتب) لردن بحث ایده جکم؛
ذاتاً (مکتب) (تربيه) نك لازم غيره فارقيدر.
سنكله ايلك طانيشه يغم زمان (فکر) جهتيله
پك ايمپرو او لمكه رغماً طور و مشوار يكك پك عصرى
اولانه دقت ايده رك سببى صوره شدم. سنده بو
حالك هتدین بر عالمه ايجنه جو جو تلاق تربيه-نى
آلدقدن صوکره، دها منتظم اولان بيروت فرانسر
مكتبلونده ايجه ايلىتديكىش بر نحصىلدن منيغى ولدىغى
سويله مشدك. حالا بوزلربى دوشوندجىه (ايلاك
تربيه) نك ملي، ايكنىجىنكىدە بىلرى يكياكلە.
قاوشىدېراجق عصرى يراصولە اواسى حقىندەكى
اعتقادم بوسېتون كوكاشىدۇ... صوکره مكتبلەرنىزك
زوالايلغى تاھل ايتىجىه موودىتى درىن برگدر
قاپلاپور.

چىن كون ترا موایدە (دارالعلمات) طالبه لرندىن
برخانملە بولوشىم شىمدى برمكتىبە معلمە ايش...
(مکتب) دن بحث ايدك. بويوك بر تأسفلەھېمىزك
آرزوسنە رغماً فريدون مك افدىيى مدیر اىكىن
چىقاردىلر «دارالعمااتە يكىيىن يازىق اولدى!» سوزلربى
سو بايجه، ۋۇز نظر لرمى خانم قيزك كۈزلىئە دېكەم،
بودە فېدون بىك افندىنىڭ تقدىرە شابان اصل لاحاتى

فاصل بزمکیلرله مقابله قابلی ؟ .
پارسده کوبیلولکی حسببله اینجه لکلار بیامد بیکی
ایچین استادئی مکتب تحصیلی کوردن بر قیز بیله (فام
دوشامبر) اوله میور .
بزده خدمتچیلر حتى مزم بتریه عاملی اولانداد بیلر بیلر
آغزرلری بوزوق ، فکرلری خرافانله طولو
اولرینک خاموربله هنوز هصریاشمه باشلایان عائله
جما عزه قاریشیورلو !!!
بن ، خصوصی اوله رق اوبله برمکتب آچق
ایستردم که اوراده دکرلی معلمیلر ، مرک مرییه لر
فن جو جوق بقیی اوکیش دادیار ، ایشینی سیله ز
(فام دوشامبر) نردن طوتیکزده ، خدمتچی و آشجو
قادینلره وارنجه به قدر مکمل صورتده یتیشسون ایواه ک
بو محلارک حصوی ، بیوک برقدرته با غلی .
امید ایده درم که . سرزلر اوراده معارف یولنده د
فائدہ لی اجر آتیکزله دها بیوک آدیلر آتشکزدر
آناطولیزک ساده حیاتنک صفو تیله متخلی بورولوبنک
تعلیم و ربیه سی خیرلی ، نه فائدہ لی برم مشغله در .
بو خیرلی ، فائدہ لی مشغله لردن او زون بحث
اینه کی رجا ایدر و کوزلر کدن اد پرم قیزم .

اڭناسىندا سرت بىرىزىيە آلانلىرىدى . بۇ كېچ معلمەنىڭ
كۈزلىرنىدە او تو دېيمى كىرداڭىسى ، حىسياڭىنىڭ طوغىرىغاڭىنە
شەرادت ايتدى يېكىنندەن كىندرى كىندىچە « آه سە، وېلى
تۈرك قىزلىرى ! قىبلرى يكىز شفقت و حەقىشىدا لەقلە طولو ،
خىرىيگەز اېچىن سىزلىرى جزالىدىران ئاللىرى تقدىمىس
اينىڭ قىمىتى ادرالك ايتە كىز ذەنمەدى كى بۇ تون ئۆظۈل
فىكىرلىرىمى سىلەرك او كەد بىاض امىيد صحىفەلىرى آچىورلو ..
دېھ سوپىلەندىم .

أوت بعض بختىسىز عائلە لەر طا وورم كە ايلرىدە حىاتى
قۇزانىقى لەملىلە دېشلىرنىدەن ، طېرفاقلەرنىدەن آرتىرىبايىلدە كلىرى
پارە اىملىقىرلىرىنىڭ مكتىب ، صارقە كوكس كريپورلى ..

بۇ قىدر تىزلىرىدىن بىجانى اولان بىر طالبە بۇ سەنەنىڭ
كتابلىرىنـ ساائز ، صرفلىرىدىن باشقە اون اىرا ويرمك
محبۇرىتىندا قالمىش ، بۇ يوزدىن بودجەلىرى آچىلماش ،
نەمایت آنەسى بورجىلىنى او دەمك او زرە دېكىر اىكى
او فاق چو جغنى ، خىستە لەقلى بىر متقاعد ضا بط اولان
باپاسنە بىراقوب مكتىبلىرىدىن بىرىنە خادىمە لەكە كېرىش .
دەما اون بىر ياشىندا بىر يەتم قىزىجغۇز طان يورم كە آنەسى
يەتاق ئىسىرى خىستە . بىوک آنەسى فقrai ئەسا بىندە .
تحصىلە عاشق اولان بۇ يەتمە هەر دەلو محرۇمەتلىرە دەغمى

خاتم — بزم آنچه قادینک آللری چیحاق صویه
دایانامیور . بولانشیفی ده سن یهقارسین . ساعت
طفوز بیجق ده بو ایشلرک هپسی بیتر . او شانعمر ،
که با من یوق .. آیدش ویریشه سن کیدر-ین . بلک
مر اقلیدر . خسیس دکادر آما ، مسرفا کوده هیچ
سو مر . او نک ایچون جهار شنجه لری فاتحه ، پنجشنبه
کونی عرب جاهنمه ، صالحی کونی طوپخانه یه ، جمهه
ای رتسی ده پشکط شه . پازار لره گدر هر شیئی دها
اوجوز آایرسین . بدهه ایش دکل آ؟ .

خندم تجى — ابىته افتم !
خانم — اوكله بـأـوـكـاـكـى ؟ . سفره يى قوراد،
چوجوقلرلۇ سـفـرـ طـاـسـنـىـ مـكـتـبـهـ كـوـتـورـىـزـ بـراـقـيرـسـىـنـ .
سـنـ كـلـانـجـهـ يـهـ قـدـرـ بـنـ ئـكـىـ بـمـشـ اـولـورـمـ . سـفـرـهـ يـىـ
قالـدىـرـىـزـ ، بـهـ لـاـشـيـيـنـ يـيـقارـ ، يـنـهـ قـهـ هـىـ پـىـشـىـرـىـزـ
كـىـتـيرـىـرـسـىـنـ . باـقـ ، بـنـ اوـكـلـهـ اوـسـتـىـ اوـيـقـوـبـ يـاتـارـمـ .
اوـزـماـنـ سـنـ دـهـ سـرـ بـسـتـىـنـ . يـاـ اوـتوـ اوـتـولـ ، يـاـ خـودـ
سوـكـوـكـ دـيـكـرـ ، يـورـغـانـ قـاـپـلـارـسـىـنـ . . . اـيـكـنـدـىـ بـهـ
ۋـرـ . كـوـرـىـرـسـىـنـ كـهـ نـزـمـ آـوـدـهـ ، هـىـرـدـهـ اوـلـدـىـ
كـيـ خـدـ تـيـجـىـلـرىـ اـيـشـهـ بـوـغـمـقـ يـوقـ . دـكـلـىـ قـىـزـمـ ؟ .
خـدـمـتـجـىـ — اوـيـلـهـ اـفـنـدـمـ ! .

خانم — ایکنندی او لد بی؟ بن سکا سـسلنیرم:
او بقودن چوق فنا او یانیرم. اک صوک لخوسه لغمدن
قالدى؛ قالپام طوتولود، -کا او غ برم. چوق
دل جـسـ ساعت قدر... او نـدـنـ صـوـکـرـهـ بـکـاـكـ پـدـ سـیدـسـنـىـ
حاضرلار؛ مـزـهـ لـرـيـنـىـ دـوـزـرـسـيـنـ . صـوـکـرـهـ جـغـمـهـ دـهـ
چـوـجـرـ قـلـرـ مـكـتـبـدـ كـاـيـرـ . قـارـيـنـلـرـ آـجـيـقـهـشـدـرـ .
اوـنـرـىـ طـوـبـورـوـسـيـنـ ، دـكـايـ قـيـزـمـ؟ـ .
خدـهـ تـجـىـ — بـكـىـ اـفـنـدـمـ!ـ .

خانم — آـكـلاـدـكـ يـاـ اوـلـادـمـ؟ـ . بـزـمـ آـوـدـهـ هـيـچـ
ایـشـ یـوقـ ..

خانم — حام اوندی ! ..
خانم — نه در قیزم ؟ .
خدوه‌چی — طاریله ییک آما .. برشی سویله .
یه جکم .
خانم — آآ ! سویله یا وروم ! .. نه دن طاریل م ؟
خ متجی — بن سرzk او کزده یا پایه جنم .
خانم — نه دن ؟ .

خدمتچی — چو ق نبل خرجی .. ب اسکی
قپو مده دها جمارات آشندی ایدم ! ..

A traditional Persian illustration of a harp (tar) and a lute (setar) resting on a cushioned stool. The harp is on the left, its neck curving upwards and to the right, with a decorative patterned headrest. The lute is positioned behind it, leaning against the harp's neck. Both instruments have long necks and multiple tuning pegs. They are placed on a light-colored, rounded stool with a dark green decorative band around its middle. The background consists of vertical, thin, parallel lines representing a bamboo screen or reeds.

تذیل خر جو

کنچ خدمتچی — (او ط دن ایچری یه ک
تحمین بیکاڭ آوی بوراسیمی افندم ؟ .
خانم — بوراسی قىزىم ! . نه ایستە يور .
خدمتچى — بى خدمتچى قىز آرا بورمشىك
علی پاشالرلۇ خانئى سو يلهدى .
خانم — آوت قىزىم ! سنى اونك ایچۈن ئى كوندر
خدمتچى — آدت خانم افندى ! غالبا س
سو يله مىتلر .
خانم — سو يله دىلىرى يا ! . سىن ئى او توده
مشىن ؟ . آدك نه قىزىم ؟
خدمتچى — كلتى !

خنم — پک اءلا ! بوغچه کی برابر گتیر
موکوندن ایشہ باشلا یویر . باق بن سکا چوق
آیلق ویره مم .

خدمنجه — ضروری یوق .

خانم — آبده اوچبوز غروش . واقعا
آز آما ، سنده دها کینجسین قیزیم . انشا اه
آر تیعیرز . هم باق اوئیده سوپلهیم .. بو آوده
ھیچ بز ایش یوق کییدر . بن غایت آپلاق ک
بر قاریم . سنی بز خدمته جی کی دکل عادتا
ک طه ته خن

بی خدمت جمیع . خدمتچی — الله عمرلو ویرسوف افندم !
خانم — البتنه ! جذاب حق هیمنزی برو یارا تاء
جمله منک نمزری برو قیلته حق .
خدمتچی — اکسیپیک او لمه یک افندم !
خانم — او نی دیوردم : بو آوده سفکه
خدمتچیک دکل ، عادتا خانماق . من همیش مر

قاریشام ؛ بگندیکاک کی یاپارسین . ذاتا نه
وارکه ؟ ! صباحلری ، عاز و قتی بتاؤن قالة
مانله کومور دوکرسین . بکاک قهوه سنی . نم قهوه
پیشیریز ، کتیریزین . صوکره چو جوقلر اویز
او نلر کچانی ، قهوه آلتیدسنی حاضر لار ، ییدیریز
آکلا بور میسین قیزىم ؟

خدمتچی — اوت افندم !
خانم — کو زیور دینیا ؟ هیچ بر ایش
کییدر .. صوکر ؟ ها ! . او طورمه او طه
طوبلازه سی ، سوپورما سی ، بدکای او سستی
جو جوقلرک سوکولری ، بونلر هپ سکا عانده
بوقاده خدمت دینمز یا ؟ .
خدمتچی — طبیعی افندم !

صیفه ۸

حاد ماتدن دو غم ش قاعده يه بیراقیره او قاعده ، برمای
قانونیه کسوه سنه کیرمش اولور .

بزدده معا لاته متدا ارا حکامک بو رق تدریجی
ظاهر اولماسی ایجاد ایدر و نقصانلر ، اجتہاد حکم
ایله تلاف ایدلش اولمی لازم کیردی . بو تقدیرد
مجله من ، ینه عصر ایله یک آهیک کیدر و احیا جائز
تطهین ایدردی . بو فازک نقطه اوزرنده اصرار د
حدر ایدرز . سبی نه اولور سه اولسون بی کون ادک
علیه من ده الا نقصانلر مشهود در ، و بیوک بر هم
بونلر تلافی ایدلک لازم دد .

اور وپا بیله ترقیات ذیه و صناعیه یوزندن تحد
ایدن مسائلی ، اسکی زمانلردن قامه قواعدله ح
ایمکدن ایمه آبری احکامه تابع طوئفی ترجی
ایتندو . بو سببدن فاشیدرکه او قدیم مجالات احک
امیه نک یافی باشنده احکام صناعیه ده ، کند یلمی
خاص بر جلد ایله اخذ هم قع ایده بیله شدر . بو قیی
مسائلن الکز باده حائز اهمیت اولانی ، بالطبع و ق
کان ضرر لرک تلافیی ممثله سیدر . حال بوکه بیوک بو
ماکنه لرک عالم صنعته وجوده وجوده کتیردیکی فوا
ومتفقه بدل او نسبتده . هم خساراتی وارد در . هر کو

بو نوع ضردرلک تهمیر و تلافی‌سی موضوع بحث^۱ او مقدمه داد
بو ضردرلک بر طرفدن مسئوایتی تهیین، دیگر طرف داد
صهورت تضمینی تدبیر است. این قوانی
ما کنه نک ذو نخوار دیشلربنہ قاپد بر همش اولان بر عمله نه
دوچار او لدیغی فلا کرق البتہ که نه وی ای عک ای جاب اید
شیمی دی قواعد موجوده مزله حل مسئله به قالقیشه ج
اولور ساق بو خصوصده عمله بی دوچار او لدیغی قضای
رضام موقع الیندہ بیراقدن باشته. شی پاچش اولور می یعنی
بو تقدیرده ایسہ نہ بشریتک بر قدمتی قالمش اولور
نه ده ترقیات مدنیه و صناعیه نک بر معنای!

بر طرفده ارباب سهی و عملک یورغونلی
مزاجی و حق فلاح کی بہانه اکتساب ثروت و سامن
ایدن بر سرمايه دار و مستصفع ، دیگر طرفده قو
ولایوتی تدارک ایچون الک مدھین مھالکه آتلایلا
وبو کی احوالده هیچ بر جهتدن امداد ایدلند
تقدیرده مساعیسی ، عمری خسران ایچنده بیتاب ت
اولان عمله .

تساند اجتماعی ، روابط انسانیه دنیان شیلر
عجیبا بر اقمه اکمک ایچون دماغه ک ، عضوینک بترو
فهـ الیتی دون بـ آـ قـیـهـ صـاـعـهـ مـجـبـورـ قـاـانـ
صـنـفـیـ زـبـونـ بـیرـ قـهـرـضـاـ کـوـسـتـرـهـ بـلـیـرـیـ ؟ـ

وضهی مقتضید است . بوضرورتند . بزرده قوروله ما
بونک کی دها بر جوق مسائل وار . بونلی عدا
وفیقاً حل اینک ایچون بزده زمانک ایجا باشند سرف
ایده جنک واحکامزی عصریله شد پرمکه چالیشه جفر
حقوق فا کر لته سنه حقوق عامه

دکل تزیید ایچوندی . بورایه بو قیدی علاوه آیه د
پکه مدم .

ایلک کوز اعریضی

پول گرویودن ناقلی : فاروق مافذ

لیلا ، ایلک قو جه سندن ، تبره زاد
احمدن برجو جوغى اولدیانى حالدە آریلار
ـ للاح الدین اسمىندە بىر اركان حرب ایله
آرالىندە هېچ بىر كچمىزلاڭ يوق ، چو جوغۇ
طرۇمن بويۇپولىيور . احمد بىر كون بىر مناسى
صلاح الدینك تائىيرى آلتىندە قالماسىمۇ ۋاققۇ
لیلا ایله بو خصوصىدە آكلاشىپ وروچو جوغى يان
يانىنىڭ كاپىز غايت خىستە دوشۇن اوغلانى تدا
لیلا دە تىز سىنک اوينە قوشىيور . چو جوغۇ
احمدلە تصادف اىتدىكىنەن اسىكى رابطة
تائىسىس ايدىيور ونەايت چو جوغىك ئامېلە
بىر كون اعصابىنە مغلوپ اولارق احمدك قىللە
ـ دوشىيور

بۇنك اوزرىنه اوسته عردىڭ جىمارت ايدە
آننىڭ سىنلىق چاملىچەدەكى كوشكىنە التجاپىيە مجبور قالى
اورادە بوللاكت قارشىسىنده والد، وپىدر ال بىر
بىرچارە بولۇغە چالىشىو دىل . فقط او صرىدە كان
الدىنە لىلا مىسىئەلىي اعترافە مجبور او لىدىغىندىن، صلاح
بواعترافك ويردىكى عصىانلىك احمدى او لىدىرىمك اىستە
لەلا آرتق آننىڭ سىنلىق او نىددەدر .

لەلان اوزاق قالىغە نەھەن ايدەم، يىن احمدە
كوشكارك بىرىنە كلهرىك اونى كورمەكە او غراشىيە
فقط راست كالدىكى صلاح الدین، كەنەن يىسىنەن صەنەت
بىر فراجت وعدى آلمق اىستەدىكى حالىء مۇفق او لامى
ايچۈنغا ايتىكە باشلايدۇر و تەوراتىنە دام او لابىن
احمدى كەنەن يىلە برابىر او چورومدىن آشاغى سوردۇ كەنەن
پېھەنلىك طرز تحرىرىنى مەدح اىتكى ايچۈن
« سادەلەك » صەفتىنى قو الائىشىدم . بوكىلە سۇئى
اوغرادىنەن ايچۈن بىر پارچە اىضاخ اىتكى اىستەر
بىجە هەشىمىدە موققىت او شىيەلەك بىرچوق سەمى اىلە وج
كالدىكىنى صاقلايان بىر شىكل، بىر سادەكى ايچىندە كوردى
سىدىر . سادەلەك دىنلىك ادبى او لماق دىنلىك دىنلىك
بواشردەكى ئاورداتىك هە آغزە موافق كەنەن
كوشتىرىكە بولسان پىش مۇفق او لىنىش بىر ا
مەوارەدر . بىم بوصىغى طاقام او نك قىيمەتنى تەنقىزى

ف

کند یا سندن بو یوک شیلو امید آیتد یکدز آدر
بنه مجیان خانمک موفق یتنی ده علاوه پی او تو نمیمه لم

رِمَنْظَادُ مَهْ

دوست دین اعدا بزی بر سوزله باشدی آتد
ص-آتدیلر هر کون یالانلره هان آلد تدیلر
ص-ورتا اویله او زاقدن سیر ایدردی هر بری
نار حری کیز لیجه هپ او فله یوب پار لاتدیلر

هـ طـرـفـدـنـ دـشـمـنـ بـدـخـواـهـمـزـ اـيـتـدـىـ ضـهـورـ
رـوـمـ اـيـلـىـ دـهـ قـالـمـادـىـ بـرـجـائـىـ آـرـامـ وـحـضـورـ
يـقـدـىـلـرـ هـبـ يـاقـدـىـلـرـ آـلـدـاـتـدـىـلـرـ مـحـوـ اـيـتـدـىـلـرـ
اوـرـوـپـاـ اوـيـلـهـ اوـزـاـقـدـلـ بـاـقـدـىـ بـىـ رـحـمـ وـفـتـورـ

او ردیلر خاتونلاری اطفالی ھېزىدىن يېرىھ
مسلمان قايمىھ طولى قادلا او رمان طا غددە
مدھبە دېنە چۈمىر اولدى عىسى ئامنە
قوندى محرابە صەمىر خاج دېكالدى هنېرىھ

آه مظلومان ایرشندی شمدي بر و نق مرام
ایشته باق ازدر کي ایتدی تجسم انتقام
هپ بزه آتدقلری اعدا باشنده پاتلایور
ملت محصه می ایتسون عون حق مسعود کام

ب

دکل تزیید ایچوندی . بورایه بو قیدی علاوه ایته دن
قابلیت و مهارتله اویندادیلو . امین بلیخ بک پدر
چکه مدم . رولنک تمشیلنده بک طبیعی ایدی . او ننیک بک ایسه
پول هرویودن شیملی یه قدر لس-امزه نقل غیر تده آرقا اشترندن کری قالادی . بورایه ایمهقباله

فاروق نافذ بک

کند یا سندن بو یوک شیلو امید آیتدیکز آدریه
بنه مجیان خاندک مو فتیتنی ده علاوه بی او نو عیه لم .

بوقس

مئاتلر شاھپیونی، آوروپا و دنیا شاھپیونلاری

ایتالیا شامپیونلری	فلمنک شامپیونلری	بلجیقا شامپیونلری	انگلتره شامپیونلری	فرانسز شامپیونلری	بین الملل مقبول قیه فرقی	درجات
واقام	مونته روس	جزنی ویلد	بزوئی	۵۱ کیلو ۸۰۰	قوش نقلات	
مارزورائی	سپانیه ر	جیم هیفینس	لهدو	۵۲ « ۵۲۴	خروش «	
اسانتینی	آرتورونس	میق هونیان	قریکی	۱۵۲ « ۵۷	اکخفیف «	
له ٹوپولد ماردوتی	وانه وست	ئرنی ریس	پاپهں	۲۳۵ « ۶۱	خفیف «	
ذامبون	ہوب	ہوبن	تھد کید له ویس	۶۸۰ « ۶۶	یارم اورتہ «	
فراتینی روتو	ده ووس	واقان	فرانسز شارل	۵۷۴ « ۷۲	اورتہ «	
واقام	لہروی	بوی میق قوریعیق	قارپانیہ	۳۷۸ « ۷۹	باش آلتی «	
وہ تبروہ ک	دہ بیز	جو نہ بہ کت	نیل	۳۷۸ « ۷۹	باش «	
آوسترالیا شامپیونلری	آوروپا شامپیونلری	اسپانیا شامپیونلری	آلمان شامپیونلری	دنیا شامپیونلری	کیلیمان شامپیونلری	آمریقا شامپیونلری
بہ نوماندہ ایس	جیمی ویلد (انگلیز)	مونته رد	جنی ویلد (انگلیز)	واقان	جونی بوف	جونی بوف
ڈاق غرن	لهدو (فرانسز)	والسپین	«	«	«	«
ژری سولیوان	میرو	ز الدار	کیلیمان	فریچ دولوف	کیلیمان	کیلیمان
سید غودفرہی	زرنی ریس (انگلیز)	والس	ریشارموڑو قس	بھنی لوٹه نار	آدوفور کہرت	بھنی لوٹه نار
ھری سیتون	ھوین (بایچ قالی)	آرچرو	ڈاک بریتون	بھنی لوٹه نار	قورت پرہ نزہل	ڈاک بریتون
طومی ھورہن	ھولہ رو	ھولہ رو	برییان دووہنی	برییان دووہنی «	برای نہ استرا تھر	برییان دووہنی
آلبرلوئید	تھ کزیدور	تھ کزیدور	قارپانیہ (فرانسز)	داریسہی (امریقان)	داریسہی (امریقان)	داریسہی (امریقان)
ژود ژوق	«	«	«	«	«	«

چیقدنن صوکرا ایچه ایصلش خاولولایله وجود
کوزله اوغوشبرلیدر . بو اوغوشبرمه ائسانده
ایاقنه طورمغلک ، او طورمغلک وحی یانش اولارق
قورونهندت بر اینهی یوقدر . بالکر اوغوشبرمه
عملیه من هیچ اولزسه ؟ چاریک دوام ایندیر . بوندن
صوکرا بازیوی یايان آدم اصغری یام ساعت صیرت
اوستی باعیالیدر »

ناقی : احمد حمان

شرق

حال فخری یک
هپ طره لیز ، موجهه نیز زلف پریشان ،
بوینگدن ٹور شرم ایده رک بر دیزی مر جان ،
اولدقلری بونکارک بر برینه نستن ندرجه نائل حرارت
اولدقلری اخیراً بر امریقان منتفی عملی بر صورته
آکلامه موفق اولمشدر . به متلهن بخت ایدن
نویورقده منشیر (یوبولار) مه قابن غزنه سانک
منقد فنی دیورک : « دوقنور (سووران) ک

اجرا ایش اولدینی تج بول قطعی نیجهل ویرمشدر
موی ایه عن جنس فاشذ عین نقلنه بار چه لر کسکره
بونلری سیاه ، قید مزی ، صاری ویاض رنکاریه
بومامش صوکره بوازچ لری مستطیل بروز طبقه می
اوژنه بربولینه موادی برسورته از اندرق به ز
بار چه فی ضای شمسه معوض بر افشن برمدت صوکره
فاش بار چه لری قادریه زمان بیاض فاش بار چه سانک
آننه تصادف ایدن بوز سطحنه هان هیچ بوز ولدینی ،
صاریت آلتنه کینک برا آز ، قرمنیشکی داما
فصله و نهایت سیاه قاشک آلتنه قالان بوسطحنه
در نهاده ایدیکی کورمشدر . دیش اوابوکه الک زیاده
نائل حرارت اولان و نت سیاه ، صوکرا صره سیله
قرمزی صاری ویاضدر .

صحی بربانیو ناصل ایدیلیر ۴

نویورق جریده طیه سنده (فوردهام) دارالفنون
مدرسلرنند یروفسور (غایزر) صحی بر صورته
باشیو یاقلهک آنچه شرائط آئیه داخلنه اولایله جهانی
سویامگهددر :

« درونه بانیو یاشه حق اوشه سکسان درجه
(فاهرنایت) صیحاق او مالیدر . دوکوئله جک وجا
امجه کیریله جک صوده عین درجه حرارت هر کون صوکره
ایچه بردنه بکرملیدر . بعض کیمسه لر ایچون سکسان
درجات صویه کیرمک فضله بر رعشیه بادی اولدینه
اولا سکسان بش درجه تسخین ایدش صو ایله
پاشلامه موافقدر . تدریجی بر صورته وجودی
آلیشدیره آلیشدیره صویک حرارتی هر کون بر درجه
ایندیرلک تریله صویک حرارتی بر آی طرفنه (۷۶)
درجه (فاهرنایت) تندیل ایدله بیامد . بودرجه دن
آشاغی اینک غیر صحی بربانیو یاشع دیکدر . بایو
ایچنده اوج نهایت بش دقته قالمالی و بایودن

هر آی (۳۵۰) لیرالق هدیه

مجموعه من قارئلرینه هر آی ایکی یوز الی
لیرالق هدیه تقديم ایده جکدر . شکلی ایضاح
ایدم :

زیرده کورلیکی کی ، هر هفته کولده
ایده جک نسخه لیزک بہرنده بزنوس و بوله .
حق و مجموعه مزی آلان قارئلر بو نوصوی
یانلرنده صاقلایه جقلدر . درت هفتنه نهایتده ،
بر آی ظرفنه طبع ایدلیش نسخه لر منزک احتوا
ایتدیکی نومرول ازاسنده قرعه چکیله جک و

برنجی به ۵۰ لیرا

ایکنجی به ۲۵
اوچنجی به ۲۵

اوچونجی بی متعاقب اون نومر ویده بشر لیرا
بوني متعاقب یوز نومر ویده بشر لیرا ویرله .

جکدر . قرعه نک کشیده سنده کاتب عدلدن
بر مأمور مخصوص بولنه حق و قازانان نومرول
دو حلال اعلان ایدیله جکدر . بر لیرالق اکرا .

میهی قرعه نک کشیده سندن بر کون صوکره
تقدیم ایده جکز . دیکلرینک تأدیه سی طشره .
ده کی قارئلر لیزک حقوقی و قایه ضمته بر هفته
تا خیر ایدیله جکدر . قازانان نومر و لرک اصحابی
معین بر مغازدن نومرولینک دلات ایتدیکی
اکرامیه بداتجه اشترا آنده بولونه رق فاطوره مسی

غزه مزه تودیع ایده بیلور .

مدیر مسئول : صحیح نهی - علی شکری مطبوعه می

بر اظیله

جنون عرصه سنه دلی کوکلی
(صلمه سام بر درلو ، صالح سام بر درلو)

چله جیاق چکوب ٹولوی
آکاسه سام بر درلو ، آکاسه سام بر درلو ۱

* * *

دیا یارادیلش ، نصب ویراش ،

بنچی یاراق بزه فسمت دکش .

محنت در کاهه پوست سریلش ،

یاسام سام بر درلو ، یاسام بر درلو ۱

* * *

هر عاشق او قورکن کتاب عشق ،

یارم بکا صوندی شراب عشق .

بوسبتوں اولمادن خراب عشق .

فاسام سام بر توولو ، فاسام سام بر توولو ۱

عائمه قیغوس

آیسلی

برنجی ایکنجی وجنجی و دردنجی نسخه لری
انتشار ایدن بومجموعه ملکتک الک جدی بر
مسک مجموعه سیدر .

ساقاریه و اوردو
طوفان دالله لری حالتکه اوردو
ساقاریه یولنن ایلرلیورزی ،
بریکش قلبنده کین داملا داملا
بور ووردی چوشون بر انتقامه .

و کارک غضبی شاخه انان آنی
نارخندن یکیدن بر شان باراندی .
کوکاره دیکندی داستانی ،
آکلاندی دنیا تورک ایاتی .

ایدیناق کنجلک بالخاصه فن و دماغ
ایشجیلرینه خطاب و ملکتکه چالیشان و تلهین

عض و لرک رفاهی غایبی استهاد ایدن
و قادیناگه جدی بوكسه اشله اجتامی وظیفلری
ایفا یه قادر اولایلسنی کوسنتر صیحی
بر مجموعه در . قارتلر یزه مطالعه سنی توصیه
ایدرز .

ساقاریه ساقاریه شیرفی نه ،
دشمی بوغوبه یاقاکه کیک .
ابدی شانله دلو بر صوسک ،
چنلر روکنده شرف او قوسون !

حلیمی نخیل .

بیوک فکرل

آزاده کی فرق کوچولک اولدیجی اور تاده اوجورم

داما درینه شیر .

علمده کوچلک و صنعتکارده و ضرولق نقطه نظر سانک

بولنامی لازم در .

بولشویم بر دوس سیاست پروگرافی دکل ،

دیلیه شامل رصیافت پروگرامیدر . اک هن طرفه
بردن موفق اولمازه عدم موقیته او غریش صایلر .

برو باگاندا . سایه سنده یاشار و یعوم ایکدن فراتا

ایدر ایزده مخ اولور .

میر میبل

برین نزله سنه طوتولاج قدر بینی وار !

روبردوفر رفایاره

آ بونه شرائطی

شهر و طشره ۵۰ سنه لک

مالک اجنبیه ۵۰۰ آنی آیق

اعلان اجری (ایلری) اداره سله قرار لشیدریلر

اور ویانک الک یک واک کوکل او طومو بیلاری

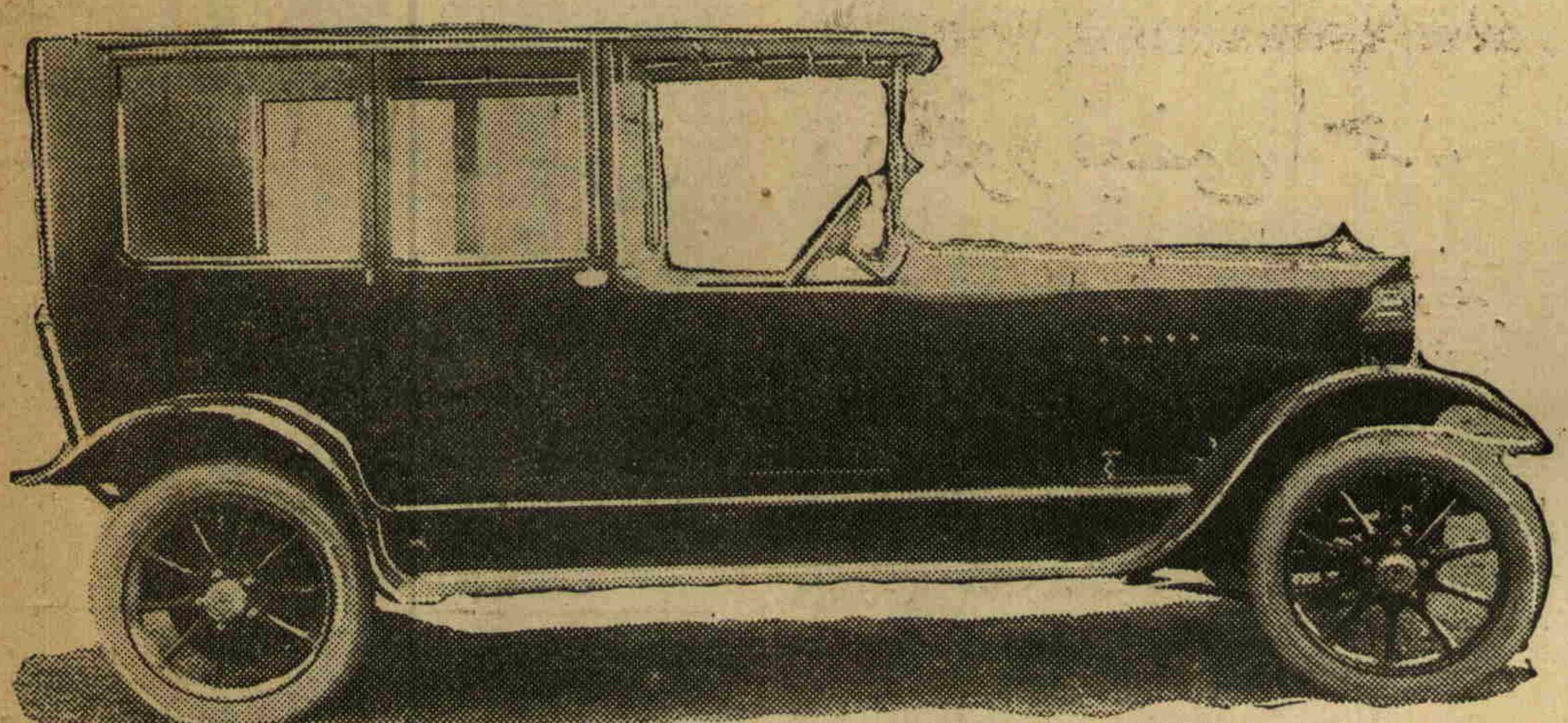
مشهور مانیه سلاح فابریکه سانک صوک سیست اعمال اندن آنی سیلیندیری

شتایه ر

او طومو بیلاری

یوز کیلومتره وده یکرمی لیترا بنزین ، لاستیک و یاگدن اعظمی اقتصاد . استاتیول آڑانی : ز . تو و میان

آتلیه می : تقسیم صره سلوی نومر ۳ وجایجی سوقاق غارا زی .

لندره ، پارس و روماده بر بخیلک و واک بیوک
مکافانی قازانان (حسن قوت شروی) مستحضری
حسن بک از ترتیبی اولوب الک مطر چیخکلردن
و ناسانلردن صراک .

انصاف قومندہ

لَا سُتُّكَ آلَهُ جَهْنَمَ كَنْ :

آقسرايده مراد پاشا جامع شریف فارش و سنه
لاستیکجی مصطفی فیضی تجارتخانه سنه آرسلان مارقه
انکایز درت کوشنه مارقه آمریقا ، تراپه ز مارقه
دوسن لاستیکلری کلشدز . بو لاستیکلرک مقاومت
ومتأتی ایکی آیدن فضله دوام ایده جکدر . شاید
ایکی آی ظرفنده تمیره احتیاج کودیلورسه تأمینات
یا اکن انسکایز لاستیکاریه نجادر اوایوب تراپه ز
مارقه دوسن ، درت کوشنه مارقه آمریقا لاستیکلریه
دخی بلا اجرت معازه من طرفندن بو ایجاد اصول
اوژده تمیر ایدیله جکدر . تأمینات بیانی بالذات
معازه من دن ویریله جکدر . لاستیکلر تأمینات آلمق
آرزو ایدیلورسه آیریجه اسقوناطو باپیله وق هر صورتله
وانصفی ساتله مشغول منون ایدیله جکدر .

اسکدار اهالیٰ سترمه متن

دیش طبیبی ناجی ابراهیم

اسکد ارده ایکله جانه نندہ مانیپھاطوره جی ابرہیم
اوئندینک قناعت مخازن دسی تو قنده کی دائرہ مخصوصہ سندہ
بالعوم دش خستہ لقلوینی تداوی ایتکدہ در و الکفی
والک بیکی اصول او زدہ قورون یا پار و فیضا تلو غایت
معنیت لدر .

شہزادہ باشندہ شرق تیار و سندھ
قومیق شہیر حسن افندی و صنعتکار شہیر فاشد بک
ایکی صویغی قومیق بر آرادہ

۱۲ تیرین اول جمهوری کوفی کوندوز خانمله
اقشامی بکاره ناشد بکار برادری جمال بک

شتر فنه يېكى اوپون
قوت مەجۇنى ياخود يۈزۈ جەتل
قەقەھلى اوپون كى پىددە

فیا تلر لو جه لر ۲ - ۳ لیرا بونجی موقع ۴۰
ایکنچی موقع ۳۰ پارادی ۱۰ ضر و شدر

A horizontal calligraphic signature in black ink, likely inkjet, on a light-colored textured surface. The signature consists of several large, expressive strokes and smaller decorative elements, including diamond shapes at the ends of the lines.

بوندن ماعدا «ایلری» ده ادھم روحی بکی
(بانگارستان اسراری) نه داڑ ساسله مقلاٽی آيله
هر ایکی کونده بر ملی حکایہ دھر وقت ایکی مختلف
ملی رومان تفرقه لری وارد در ،

”ایلوی“ ہیئتی

«ایلری» «ذرات آنیله نک معاونت تحریریه
و قادیه لریله بو کنه ایتی عرضی ایتد کدد در :
سر محترمی: جلال نوری و معمر راشد بکلر
هیئت تحریریه ایسه؟ صبحی نوری، علی،
مجتبی کامی، احمد جمال الدین، غالب دانش،
حسین فاضل، جواد کل تکین، عنبر، حسن
علی، خلیل الطافی، عثمان حامد، نامق اسماعیل،
حیدر، کمال و مجتبی بکلر دن عبارتدر.

ایلی

مسکی ، مندر جاتی ، دسلری و هشت تحریر یه‌بی
ایله بوتون شرفک یکانه بویوک و آهیتلى عزقا سیدر .

تۈرك واسلام عالمى اىچىندە «ايلرى» يى طانىمايان
يوقدر . مطبۇغا تىز آرا-ئىزدە بو غزەنك مىسلاك
ومشوارى منفرددر . «ايلرى» هر كونىكى وقوعات
وحادثات حقىندە قارئلىرىنىڭه اك طوغىرى واك يېرى
معلومات ويىرسى . اختصاصى مقالاتى ، ملى حكايىه
ورومانلىرىنى فوقالعاده اهمىيەتلىي عىدايدر . «ايلرى» نك
رسملرى ، خرىاطە وقارىقاۋولرى فوقالعاده مىكلەدر .
اکىر جداً انتقادە ايتكى واوکىنلەك اىسىنەرسە كىز ،
«ايلرى» دە هىچىءە ، احمد توپقى و كامران سرى
بىكارىك فن ئىسىنىقى ، سامى و اشرف بىكارىك اپور ؛
جىجه ايرتىي ، امینە سەمبە و كىزىدە شەفيق خانم
افندىلىرىك «قادىناتق» مقالاتىلە سىرالدىن جلال ، على
نظمى وع . جودت بىكارىك «ايشىجىلاك» مقالەلری ؛
پازار كونى سالىم نزەت بىكى «ئاشا عالمى» ايلە
ابراهيم نجىمى بىكى «ادبیات مصاحبەلری» ؛
پازار ايرتىي يىنە . «اپور» ايلە نامقىذى بىكى
«اجمال مالى واقتصادىسى» ؛
صالى كونى عطاءاه طارق بىكى «ھەفتى صحبتى» ؛
چەدارشنبە كونى كريدى احمد ساقى بىكى «محكەم
حضورنده» يى ؟

بېشىنې كۈنى عبد الحق شەخا-ى بىكاك مجموعه لور،
كتابلار، و محررلور حەندەكى تىقىيدى مقالەلورىنى او قو يىكىز.

اسکندر لیل او قوسون

یوی اجزا پیاسه سی جارش و بوینده او بجلو
و قانعه ده صالح نجاتی اجز اخانه سندن او کر نمهدن
و چته لور یکزی یا بدیرمه یکز ، فوسفاتین ۳۵ و یشه
۳۰ یا رس ۳۰ هند یاغی قاپوی ۷،۵ آصمہ شیر پنهان
۲۰ فوسفاتیل بیرا خلاسی ۵۵ قطران حق ۳۵
هریدن اوجوز .

میان دلش صوفی

دیشلر ، آغاز ک طهارت ، صحیتی تأمین ایدر .
چورک دیشلردن متولد آنفناقی از الله ایدر . دیشلری
عیزلر بیاض بلا تیر دیش صراقلیه لرینه شایان توصیه اولان
بومهم هسته حضرک شیشه سی او تو ز غروشد و بر تجربه
کافیست

او جوز، داما او جوز هر یاردن او جوز

بُو بُولك اشنا سر کدیسی

پالکر ۱۵ کون ایچون میدانجقد

حَمْدُهُ قَرْهَقَاشْ زَادَهُ

رشدی

چار تختانه سنده آخیل شهد و

میرل نوری سلطان

کلیات آثاری ایلوی مطبوعه سندھ پرا کندا اولہ رق
صلیم قدھہ در ۔